

Fullmäktige 13.12.2021 § 176

§ 176

Fråga om tillgängligheten i daghem och lekparker i Esbo

Beredning och upplysningar:
Wallin Sirkku

fornamn.efternamn@esbo.fi
Växel 09 816 21

Förslag

Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Sara Saramäkis och Riikka Pakarinens m.fl. fråga 30.8.2021 om tillgängligheten i daghem och lekparker i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Pakarinen lämnade understödd av Halkosaari följande förslag till hemställen 8.1:

Fullmäktige hemställer att staden i Keras flyttbara daghem inom ramen för den budget som reserverats för projektet vidtar de åtgärder som förbättrar tillgängligheten och som konstaterats som ändringsbehov i diskussioner mellan familjerna och Esbo stad och som staden redan på sommaren lovat utföra.

Pakarinen lämnade understödd av Halkosaari följande förslag till hemställen 8.2:

Fullmäktige hemställer att Esbo stad uppdaterar sina anvisningar och miniminormer för tillgänglighet i daghem och lekparker så att de motsvarar nivån i Helsingfors stads tillgänglighetsplan och därmed kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen om barnets rättigheter.

Efter avslutad diskussion sammanfattade ordföranden de förslag som hade lämnats under diskussionen och konstaterade att stadsstyrelsens förslag hade godkänts enhälligt.

Därefter behandlades förslagen till hemställningar.

Ordföranden frågade om Pakarinens förslag till hemställen 8.1 kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Ordföranden frågade om Pakarinens förslag till hemställen 8.2 kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig förslaget, konstaterade ordföranden att fullmäktige hade godkänt det enhälligt.

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Dessutom godkändes följande hemställningar:

Fullmäktige hemställer att staden i Keras flyttbara daghem inom ramen för den budget som reserverats för projektet vidtar de åtgärder som förbättrar tillgängligheten och som konstaterats som ändringsbehov i diskussioner mellan familjerna och Esbo stad och som staden redan på sommaren lovat utföra.

Fullmäktige hemställer att Esbo stad uppdaterar sina anvisningar och miniminormer för tillgänglighet i daghem och lekparkers så att de motsvarar nivån i Helsingfors stads tillgänglighetsplan och därmed kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen om barnets rättigheter.

Redogörelse

Frågans innehåll

Sara Saramäki och Riikka Pakarinen samt 28 andra fullmäktigeledamöter lämnade 30.8.2021 en fråga om tillgängligheten i daghem och lekparkers:

1 Vad är nuläget för daghem och lekparkers som lämpas sig för personer med rörelsenedsättning, det vill säga tillgänglighetsanpassade daghem och lekparkers i Esbo, och vilka är framtidsplanerna för byggandet av dessa?

2 Hur mycket skulle det kosta att för varje storområde i Esbo grunda minst ett tillgängligt daghem och en lekpark som lämpas sig för personer med rörelsenedsättning för att inklusionen och den områdesvisa jämlikheten ska förverkligas bättre än för närvarande?

3. När ämnar Esbo stad uppdatera sina anvisningar och miniminormer för tillgänglighet i daghem och lekparkers så att de motsvarar nivån på Helsingfors stads tillgänglighetsplan och därmed kraven i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen om barnets rättigheter?

Svar på frågan

Esbo stad har under de senaste åren gjort stora investeringar i lokaler som betjänar barn. Vid sidan av daghem och skolor har det byggts aktivitetsparker där lekparksverksamheten i Esbo, som ordnas av olika aktörer, koncentreras. Dessutom finns lekplatser som betjänar barn och deras familjer i idrottsparker samt i parkers och rekreationsområden, såsom badstränder.

Vid byggandet av servicelokaler för barn iakttas tillgänglighetsförordningen och stadens egna anvisningar om tillgänglighet, genom vilka man säkerställer att stadens lokaler är tillgängliga för alla i enlighet med principen design för alla. Dessutom har staden sedan 2017 förbundit sig att göra individuella anpassningar för att säkerställa att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning tillgodoses på det sätt som föreskrivs i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Nedan följer preciserade svar på de frågor som ställdes av ledamöterna:

1 Vad är nuläget för daghem och lekparkers som lämpas sig för personer med rörelsenedsättning, det vill säga tillgänglighetsanpassade daghem och lekparkers i Esbo, och vilka är framtidsplanerna för byggandet av dessa?

Antalet tillgänglighetsanpassade daghem och lekplatser som lämpas sig för personer med rörelsenedsättning har ökat betydligt under de senaste åren. I slutrapporten om tillgänglighetsprogrammet 2017–2020,

som godkändes av fullmäktige 26.4.2021 (§ 47), konstaterades att tillgängligheten i stadens undervisningslokaler har förbättrats i och med ombyggnader och nya skol- och daghemsbyggnader.

Efter 2016 har nio nya daghem som Esbo stad låtit bygga färdigställts (daghemmen Nuumäen päiväkoti, Pohjois-Tapiolan päiväkoti, Kirkkojärven päiväkoti, Paapuurin päiväkoti, Haukilahden päiväkoti, Karamäen päiväkoti, Matinraitin päiväkoti, Suviniityn päiväkoti och Monikon päiväkoti i Alberga) till en kostnad av sammanlagt cirka 65 miljoner euro. Staden har också genomfört omfattande ombyggnader i flera daghem. Dessutom har staden skaffat nyligen reoverade hyreslokaler som lämpar sig för daghemsverksamhet och sex nya flyttbara daghem (daghemmen Friisilän päiväkoti, Jupperin päiväkoti, Painiityn päiväkoti, Majurinkulman päiväkoti, Lasinpuhaltajan päiväkoti, Keran päiväkoti).

I och med programmet Fixa skolorna ökar antalet permanenta tillgänglighetsanpassade daghem ytterligare i alla stadsdelar. Före år 2023 färdigställs åtta nya daghemsprojekt (daghemmen Mankkaan päiväkoti, Metsolan päiväkoti, Pitkänotkon päiväkoti, Aarrekartan päiväkoti, Tähystäjän päiväkoti) samt Nöyökkionnityn päiväkoti, Kilon päiväkoti och Perkkaan päiväkoti som uppförs i offentlig-privat samverkan. Dessutom hyrs lokaler från det nya daghemmet Uusikummun päiväkoti som håller på att byggas.

De nya daghemmen lämpar sig för barn med nedsatt rörlighet och till exempel barn med sensoriska funktionshinder, men också för omfattande användning av kommuninvånare i olika åldrar.

Antalet aktivitetsparker som erbjuder lekparcsverksamhet har också ökat. Det finns sammanlagt 16 aktivitetsparker i olika stadsdelar. De nya aktivitetsparkerna är högklassiga och tillgängliga. Den mest kända aktivitetsparken ligger i anslutning till Södris kapell, som var kandidat för Finlandiapriset i arkitektur 2016. Södris aktivitetspark har också fått priset Årets handling för tillgänglighet som delades ut av Esboorganisationer inom funktionshinderbranschen och byggpriset Hurraa för gott byggande.

Vid sidan av aktivitetsparker kan lekparcsverksamhet erbjudas på lekplatser i anslutning till stadens grönområden och rekreationsområden samt idrottsparker. Tio nya lekplatser håller på att byggas på olika håll i Esbo. Inom den närmaste framtiden kommer byggandet av utomhuslekplatser att bli långsammare, eftersom de budgetmedel som anvisats för parker och stråk har skurits ned avsevärt.

En del av stadens daghemstjänster finns i tillfälliga lokaler. De flyttbara daghemmen följer byggförordningen och tillgänglighetsanvisningen. De har toaletter och hygienutrymmen som är dimensionerade för personer med rörelsenedsättning och induktionsslinga för hörselskadade i samlingslokalerna. Vid sidan av byggnaden kan gårdarna och en del av lekredskapen också användas med hjälpmedel.

Frågan lyfter fram det flyttbara daghemmet i Kera, som öppnades i början av sommaren. Till lokalerna flyttade daghemmet Kilon päiväkoti som ska använda lokalerna i två år, tills det ombyggda daghemmet i Kilo är färdigt. Efter flytten konstaterades det att möbler och lekredskap behöver ändras, eftersom det i en grupp finns barn med rörelsenedsättning som utöver de hjälpmedel som gruppen använder gemensamt också har upp till fyra hjälpmedel som de behöver för eget bruk.

Behoven för spädbarn och barn i lekåldern med specialbehov förändras då de utvecklas. En del av behoven kan bemötas först när verksamheten i de nya lokalerna inleds. Ett sådant ibruktagande av hjälpmedel och anpassning av möbler är en individuell anpassning. Med hjälp av sådana kan man säkerställa att rättigheterna för personer med funktionsnedsättning tillgodoses också i situationer där lokalerna och tjänsterna uppfyller alla tillgänglighetsförordningar och tillgänglighetsrekommendationer.

Tillgängligheten i daghemsbyggnader och på daghemsgårdar räcker inte enbart till för att tillgodose de individuella behoven hos barn med funktionsnedsättning, men de skapar en god utgångspunkt för jämlika tjänster för invånarna. De redskap och lärandemiljöer som barn med specialbehov behöver utformas i sista hand enligt varje barns behov. Studera tillgängligheten i stadens verksamhetsställen till exempel med hjälp av huvudstadsregionens servicekarta:

<https://palvelukartta.hel.fi/sv/>. Det är viktigt att barn med funktionsnedsättning och deras familjer använder lekplatser i sina närparker, på daghemmens gårdar och i aktivitetsparker.

2. Hur mycket skulle det kosta att för varje storområde i Esbo grunda minst ett tillgängligt daghem och en lekpark som lämpar sig för personer med nedsatt rörlighet för att inklusionen och den områdesvisa jämlikheten ska förverkligas bättre än för närvarande?

Antalet daghem som uppfyller de senaste tillgänglighetsbestämmelserna kommer att öka ytterligare under de närmaste åren. Esbo har i investeringsprogrammet förberett sig på att bygga daghem med cirka 80 miljoner euro under den följande tioårsperioden. Dessutom är årshyran för flyttbara daghem cirka 440 000 euro per år per daghem (investeringsprogrammet 2022–2031 samt Esbo lokalers budgetförslag och ekonomiplan för 2022–2024).

Dessutom färdigställs för närvarande tio nya lekplatser på olika håll i Esbo. Lekplatserna byggs både som separata projekt och som en del av helhetsprojektet, såsom till exempel i Mattby idrottspark. Kostnaderna för en ny lekplats är cirka 200 000–250 000 euro och kostnaderna för ett ombyggnadsobjekt cirka 120 000–150 000 euro, men till exempel Mattby aktivitetspark har en kostnadskalkyl på ungefär 1,5 miljoner euro. Det exakta priset på en lekplats kan inte uppskattas, eftersom priserna varierar beroende på objektens omfattning och byggbarhet. Lekplatserna genomförs i enlighet med budgeten som en del av byggandet av parker och stråk. Därför reserveras ingen separat årsbudget för lekplatserna.

I och med de lekplatser som redan har byggts och som håller på att byggas är det möjligt att ordna lekparksverksamhet för barn med funktionsnedsättning på olika håll i hela Esbo. Om en person med funktionsnedsättning eller hans närstående konstaterar att de av någon anledning inte kan komma till närmaste utomhuslekplats eller att lekredskapen inte står till förfogande för personer med funktionsnedsättning, ska de kontakta funktionshinderservicen och stadsteknikcentralens kundservice. På daghemmen ska funktionshinder diskuteras med daghemsföreståndaren.

Detaljerad respons och förbättringsförslag är viktiga informationskällor för staden. Responsen gör det möjligt att göra individuella anpassningar och att bättre rikta de tjänster som erbjuds i vardagen.

3. När ämnar Esbo stad uppdatera sina anvisningar och miniminormer för tillgänglighet i daghem och lekparker så att de motsvarar nivån i Helsingfors stads tillgänglighetsplan och därmed kraven i FN:s

konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och konventionen om barnets rättigheter?

Esbo har i årtal tillämpat en anvisning om tillgängligt byggande, som styr byggandet av stadens lokaler. Anvisningarna om tillgängligt byggande i Esbo är uppdaterade. Den mest omfattande uppdateringen av anvisningen om tillgängligt byggande gjordes år 2018 när markanvändnings- och bygglagens tillgänglighetsförordning ändrades. Anvisningarna har uppdaterats ytterligare i och med att de riksomfattande planeringsanvisningarna, såsom RT-kort, preciserats. Den senaste uppdateringen av anvisningen om tillgängligt byggande blev klar i fjol (se bilagan).

Anvisningen om tillgängligt byggande i staden baserar sig på riksomfattande författningar om byggande samt på FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, vars syfte är att trygga förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att verka i samhället och att på lika villkor använda samma lokaler som andra stadsbor (rapport om Esbo stads tillgänglighetsprogram 2017–2020).

I Esbo styrs byggandet och upphandlingen dessutom av typritningar som är noggrannare än anvisningsnivån och som används vid byggande av daghem och aktivitetsparker. Småbarnspedagogiken har preciserade planeringsvillkor som har anpassats till lokalprogrammen och genom vilka behoven bland barn med specialbehov och verksamhetsförutsättningarna för småbarnspedagogiken säkerställs i lokalerna.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 8.11.2021 § 395

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Sara Saramäkis och Riikka Pakarinens m.fl. fråga 30.8.2021 om tillgängligheten i daghem och lekparker i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Föredragandens ändringar vid mötet har beaktats i protokollet.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Föredragandens på mötet justerade förslag godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 1.11.2021 § 381

Förslag

Stadsmiljödirektör Isotalo Olli

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på Sara Saramäkis och Riikka Pakarinens m.fl. fråga 30.8.2021 om tillgängligheten i daghem och lekparker i Esbo och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Ordföranden föreslog understödd av Elo att ärendet bordläggs.

Efter avslutad diskussion frågade ordföranden om ordförandens förslag kan godkännas enhälligt. Eftersom ingen motsatte sig detta, konstaterade ordföranden att stadsstyrelsen hade godkänt förslaget.

Beslut

Stadsstyrelsen:

Ärendet bordlades enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys 30.8.2021 Saramäki Pakarinen esteettömyys Espoon päiväkodeissa ja leikkipuistoissa
- Espoon Esteettömän rakentamisen ohje

För kännedom